

Domovina

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. — **Dopisi** naj se izvolijo frankirati. — **Rokopisi** se ne vračajo. — **Za inserate** se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste.

Velja do konca leta 1 goldinar. — **Denar** naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

O slovenski skupni denarni zadrugi.

V obče so slovenske posojilnice v precej ugodnem stanju. To velja zlasti o tistih, katerim preostaja gotovine, da jo morajo pri družih denarnih zavodih nalagati. Teh je velika večina. Nalagajo pa precej ugodno svoje odvečne denarje, ki jim donašajo po 4, 4½ in 5% obresti. V tem ugodnem stanju naj ostanejo ti zavodi tudi v bodoče. Nekoliko na slabšem so tiste posojilnice, ki imajo ravno le za silo novce. Bolj bi se razvijale, ako bi imele več gotovine, več hranilnih vlog. Trdo se godi tistim posojilnicam, (toda njih število je kaj majhno), katere so morale nekaj denarja na posodo vzeti in od njega po 5½% plačevati, zlasti, ko se jim je posojilo dalo le na kratek obrok; kakor hitro jim ta poteče, prositi morajo novega podaljšanja. Trda gre tudi novim posojilnicam, ki se dolgo ne morejo ponašati, da imajo že kaj novcev na razpolaganje. V skrbi so za denar naposled domoljubi v tistih krajih, kjer bi radi novo posojilnico osnovali, ker ne vedó, kdo jim bode za prvi začetek, ko je vse nezaupljivo, ko vse z glavo maje, dal kaj denarja. Da ga za prvi čas težko dobi marsikatera posojilnica, vé najbolje krška posojilnica. Prosila je posojila in hranilnih vlog pri kranjski hranilnici (ljubljske mestne takrat še ni bilo), pri „Narodnem domu“, pri neki zavarovalnici — pa vse zaman, — bila je premlada še, pa jej nihče ni zaupal. Potrebovale bi torej vse sedanje male in vse bodoče nove posojilnice denarnega zavoda, kateri bi jih

zalagal s hranilnimi vlogami, in to z nizkimi odstotki. Dajale naj bi se jim hranilne vloge proti 3½% ali 4% obrestim. Tak denarni zavod, krstili bi ga „Zadruga“, ustanovile naj bi vse slovenske posojilnice. To bi po mojem mnenji ne bila težka stvar, in nobena večja posojilnica ne bi bila prikrajšana, vsaj veliko ne. Lehko tudi „Zveza slovenskih posojilnic“ prevzame to nalogo, a premeniti se mora iz društva, kar je sedaj, v gospodarsko zadrugo v smislu postave od l. 1873. Da dobi taká skupna denarna zadruga denarnih sredstev, naj bi vse posojilnice, ki pristopijo k novi zvezi, od svojega drugod naloženega denarja, nalagale v to zadrugo vsaj 10% ali 5% takih odvečnih novcev. Toda ta zadruga bi jim ne mogla dajati več kakor 3% ali 3½% obresti. Da bi jim to ne bilo veliko v kvar, léhko že iz tega spoznate, ker vlaga več slovenskih posojilnic (vsaj za kratek čas) nekaj denarja v poštno hranilnice, ki dajo tudi le 3% ali celó le 2%, če je posojilnica pri čekovnem oddelku.

Ako bi „Zveza“ teh agend ne mogla sprejeti, ustanovila naj bi se samostalno od nje taka gospodarska zadruga, pri čemur bi bilo treba vse te korake storiti, kakor pri ustanovitvi kake posojilnice. Pri tej veliki zadrugi bi bile posamične posojilnice družnice, zastopane po svojem načelstvu. Seveda bi ustanovitev te zadruge bila spojena z nekaterimi stroški, kakoršne ima vsaka nova posojilnica. Teh stroškov se pa ognemo na ta način, da vse te agende

(dela) nameravane nove zadrage prevzame katera koli posojilnica, ki ima pravico vsprejemati za člane tudi korporacije, in to ima vsaka posojilnica. Posojilnica, katero bi si izbrali, prevzame pobiranje določenih novcev od drugih posojilnic in pošilja nabrani denar, o katerem vodi poseben račun, malim in novim posojilnicam, katere potrebujejo in želé hranilnih vlog. Za takov posel je seveda najboljša posojilnica, ki je vpisana v čekovnem oddelku c. kr. poštne hranilnice, ker so tu poštni stroški prav nizki.

Da je tak skupni denarni zavod, o katerem je bil že lani govor po časnikih in pri občnem zboru „Zveze“, potreben, prepričali so se v drugih deželah, n. pr. na Českem, kjer imajo tako zvezo nemške posojilnice, dočim česke od „Živnostenske banke“ novce dobivajo. Na Slovenskem so se že lani slišali glasovi o potrebi take slovenske skupne denarne zadrage. Želje je v tem obziru razen zastopnika krške posojilnice izrazil zastopnik posojilnice v Kopru, rekoč, da je že čas, da se v Istri začne z domačim denarjem delati, kajti če Italijani denar posojujejo, imajo tudi dolžnika Italijani v pesteh. Enako željo je izrazila že lani posojilnica na Koroškem, ki je tožila piscu teh vrstic tako-le:

„Naša posojilnica, katera je svoje delovanje pričela še le leta 1886. do letošnjega leta nikdar ni nič pri drugih denarnih zavodih vložila, letos pa je 26. julija pri mestni ljubljanki hranilnici vložila 2000 glđ.

V denarnih zadregah bila je posojilnica spomladi leta 1887. Iskala je pomoči pri X posojilnici, pa dobila odgovor, da nimajo, da ne morejo pomagati. Obrnila se je potem do druge posojilnice, ta bila je volje pomagati, pa

med tem časom, ko se je kje in sem dopisovalo, pomogla si je naša posojilnica sama in ni jej trebalo izposojevati si. Ravno tako godilo se je posojilnici letošnjo pomlad. (Spomladi se pri nas navadno najbolj po denarju poprašuje.) Letos obrnili so se do mestne ljubljanske hranilnice za pomoč, toda poslovanje taiste bilo je tako počasno, da ko nam je obljubila tisoč goldinarjev vložiti pri naši posojilnici, jih mi več potrebovali nismo. Izposodilo bi se bilo nam na 5°/_o, nam se bo plačalo menda 4°/_o.“

Letos se je pa na razposlano vprašanje oglasilo 14 posojilnic, ki želé, da se osnuje tak zavod. Te posojilnice so: Bekštanj (želi razgovor pri zboru „Zveze“) Sinčaves (želi, ker so na Koroškem nemške in nemškutarske posojilnice napravile tudi „Centralverband“), Krška (rada prevzame tudi delo in ustanovitev), ljubljansko hranilno društvo, Postojina, Koper, Ljutomer (da bi posojilnice nepotreben denar tukaj nalagale), Makole, Mozirje (za podporo novim posojilnicam), Glinje (da pospešuje slovensko uradovanje pri koroških posojilnicah, ker so nekatere že na pol ponemčene in da denar vlagajo vanj velike, a jemljejo vun male posojilnice) in še druge. Več posojilnic se pa o tem vprašanji ničesar ni izrazilo.

Sledeče posojilnice pa pravijo, da takega zavoda ni treba, in sicer: Metliška, Vrhniška (ker imajo posojilnice z neomejeno zavezo pri hranilnicah dovolj kredita), Mariborska, Celjska, posojilnica ljubljanske okolice. Te posojilnice menijo, da večje posojilnice (in ljubljanska mestna hranilnica) manjše podpirajo že zdaj in da bodo to tudi v bodoče rade storile.

Celjske novice.

(Pri nas in drugod.) Slavnostni sprejem c-sarja v Celji, Schwarzenau, na Ogrskem in zlasti zadnje dni v Pragi so dokaz, kako priljubljen je povsod naš vladar. Število društev in deputacij, katere so se po-

klonile našemu cesarju posebno v Pragi, je skoraj nebrojno; občudovati se mora cesarjeva ljubezen do svojih narodov, ki ima za vse te zastopnike toliko prijaznih besed. Obžalovanja je pa vredno za nas Slovence,

če pogledamo v tem oziru za zagrinjalo javnosti. Tukaj se je v primeri z drugimi kraji gledé Celja zgodilo nekaj proti nam Slovincem, kar se z narodnostno zavestjo, s ponosom našim ne dá dobro zediniti. Vse, kar je prišlo na dnevni red, bilo je — nemštvo malega našega mesteca, Slovenci iz velikega celjskega okraja pa so bili lepo porinjani v stran. Vodstvo cele slavnosti izročilo se je mestnemu zastopu celjskemu, ki je enostransko postopal in storil to, kar je dobro za Nemce in nemškutarje. Ne eden slovenskih mož se ni pozval v komite, vse ostalo je za nas Slovence tajnost. — Čudno, v Pragi najdemo zastopana pri cesarski slavnosti vsa nemška društva, celó nemško-židovske zaveze, pri nas pa so se slovenska društva in zastopi (razun okrajnega) potisnili v kot od malega mesteca. In potem ta gospoda v „Wacht“ še trdi — ni dolgo tega — da imajo radi slovensko ljudstvo, da ga spoštujejo, da so jim edino le nekateri voditelji trn v peti. Mi mislimo pa narobe. Voditeljev naših prezreti niso mogli in smeli, toraj so jih vabili, ljudstvo pa bili bi radi odpravili v slavnostnih dneh v deveto deželo. Kako jih je zbadal slovenski „živio“ našega ljudstva, koliko jim je prizadel skrbi slovenski slavolok in slovenska pesem! Vsa „ženijalna“ sredstva uporabila je ta gospoda, da zapreči in zatré vsak pojav slovenske narodnosti v našem okraju.

Proti masi brez moči besneli so kot divjaki tam, kjer so mogli nagajati, n. pr. pri slovenski pesmi „Avstrija moja“. To imenujejo naši nasprotniki liberalno, to jim je jednakopravnost!

Slovinci si pa oglejte te može, ki vodijo krmilo nemške ladije po naših vodah! Oglejte si jih dobro te naše Celjane, kateri tako ljubijo slovensko ljudstvo kot so zadnjič pokazali — in ogibajte se jih. Njih ladija obtičala bode kaj hitro v pesku!

(Nemška „Wacht“) začela je v zadnjem času kontrolirati občino okolica Celje, koliko plačuje ta tej ali onej osebi za čiščenje sob i. t. d. Res, to je nemški „vahtarci“ pristojno opravilo. Zraven se peča tudi še s statistiko psov, ako so ti lastnina slovenskih ali nemških gospodarjev in s popisi slovenskih shodov. Le tako dalje in kmalo bomo — v Abderi! —

(„Deutsche Wacht“) razlila je zopet jedenkrat svojo srd proti duhovnikom in lagala po svoji stari navadi. Zaletela se je v kateheta g. Rančigaja in pripovedavala celo bajko o njegovi krutosti proti otrokom. Resnici na ljubo omenimo le toliko, da svet zve, kako podlo zavija „vahtarca“, če gre, da bi kakemu duhovniku vrgla poleno pod

noge. Dogodek bil je ta-le: „Jako razposajenega poba, ki muči ne le samo kateheta temveč tudi druge učitelje, bil je omenjeni gospod prijel malo za uho. Poba, ki je ves čas se odgovarjal in pretil celo kateheta, bi pač samo „namalan“ človek mirno gledal, kajti učitelj, kateri ima nalogo, da deco kaj nauči, skrbeti mora tudi za red in dostojnost. Zato poklical je gospod katehet poba iz klopi pred se in mu veleval klečati zunaj pred šolsko tablo. To je pobiča razlutilo in jel je kričati na ves glas in se ribati pod nosom. In ribanje je bilo vzrok, da mu je jela teči kri iz nosu.“ — Iz tega pa je „vahtarca“ izplela grozno laž. — Povsod se oglašijo v takih zadevah šolske oblasti, ker tu gre za čast vse šole in zagotovo upamo, da bode tudi tukaj šolsko vodstvo storilo svojo dolžnost.

(Letopis slovenskih posojilnic) je ravnokar izišel iz tukajšnje slovenske tiskarne ter obsega na 42 straneh velike osmerke mnogo zanimive tvarine, kakor svedoči denašnji dopis iz Celja.

(Izpred sodnije). Radi nesreče na železnici po zimi pri Ponikvah je bil železniški čuvaj Krabša obsojen na 2 mesca ječe. Drugi zatoženci so bili oproščeni.

(Poročil se je) v ponedeljek 28. sept. gospod nadporočnik pri brambovcih J. Tobel z gospodično Ivano Strauss.

(Porotne obravnave) v Celji pričele so se v ponedeljek 28. sept.

Spodnje-štajerske novice.

(Premembe pri č. duhovščini.) Č. g. Šoštarič je postal župnik pri Mali nedelji, č. g. novomašnik A. Šoba kaplan pri sv. Frančišku pri Gor. gradu. Umrl č. g. Fr. Slanič, župnik pri sv. Bolfenku v Slov. gor. Č. g. Mastnak, župnik v Slivnici je umrl. Za upravitelja je prišel na njegovo mesto, č. g. Purgaj, kaplan v Rogatcu. Na njegovo mesto gre iz Šmarja č. g. Rotner, v Šmarje pa č. g. Časl iz Slivnice.

(Premembe pri učiteljstvu.) G. F. Moric E. je postal nadučitelj na Zdolah in g. J. Belec v Jurkloštru. V pokoj je stopil g. S. Sirk v Slivnici pri Celji. G. V. Jarc je postal nadučitelj v Braslovčah. Službe kot podučitelji so dobili potrjeni gg. pripravniki: Bezjak v Runčah, Brinšek v Makolah, Čeh v Ptujski okolici, Černelec v Črešnovcah, Kresnik v Laškem trgu, Lesjak v Rušah, Pečnik v Št. Vidu pri Planini; gospodičine pripravnice pa: Arko v Zrečah, Budešinski v Podčetrtku, Cidrih v Grižah, Janžar v Javenini, Malovrh pri Novi Cerkvi, Negovetič v Št. Petru pri Radgoni, I. Škrjanec na Bizelj-

skem, M. Škrjanec v Bučah, Pribrovec v Jurkloštru, Rot v Laškem, Strle v Trbovljah, Strnad v Št. Jurji ob j. ž., Kumar v Galiciji in Papler pri sv. Urbanu bl. Ptuja.

(Iz Konjic) se nam poroča: Naša podružnica sv. Cirila in Metoda zborovala je zopet enkrat in to v nedeljo dne 13. sept. Občinstva je bilo mnogo. Med temi tudi dokaj imenitnih in vplivnih tržanov. Pri zboru v prostorih posojilnice govoril je gosp. Drag. Hribar iz Celja o namenu te družbe. Ljudstvo je s zanimanjem poslušalo lepe resnične besede. Pri volitvi odbora izbral se je g. dr. J. Rudolf predsednikom. — Na to bila je veselica na vrtu pri Sutterju. Tukaj zavzemale je izborni kvartet celjskih pevcev glavno točko. A tudi lepih nagovorov in napitnic ni manjkalo. Govorili so in navduševali ljudstvo gg. dr. Rudolf, dr. Treo, dr. Rosina, drd. Glaser, D. Hribar in veleč. gosp. J. Sinko. Kar nas je pa posebno iznenadilo bili so krasni v lepi slovenščini govorniki čisto preprostih posestnikov Napotnika, Kovača i. dr. Tukaj se je pokazalo, kaj premore izobraženi posestnik. — „Celjsko vahtarco“ precej je sijajni ta shod in se malo čoha ob nas. Pa nič ne dé. Narodna stvar tudi pri nas napreduje in naj se celjski nemčurčki na glavo postavijo. Priti mora, da bodemo na svojem gospodarji in to kmalo. Sicer bi pa morda pisar onih ničvrednih laži sam bil rad kak tak hlapec, kakor so bili pri zborovanju navzoči.

(Nemškutarski učitelj.) Piše se nam: Ne daleč od Save, pa tudi ne od Sotle je učitelj, katerega slovenski otroci v slovenski šoli nemško pozdravljati morajo. Kaj bi Nemci storili, ako bi kdo na Nemškem od otrok slovanskih pozdravov terjal. Ako ta gospodič, ki je menda dopisnik nemškega „weltblata“ celjskega, ne bode odnehal od tega novodobnega trpinčenja, naznanil bodem očitno njegovo ime.

(Vinorejci, posnemajte ga!) Na Bizeljskem, menda v Stari vasi, je vinogradnik z imenom Kovačič, ki nima družega, kakor kočo in gorico. A ko je trtna uš vse vinograde uničila, tudi njegovemu ni prizanesla. Mož je hodil zdaj na delo v državno trtnico, kjer se je naučil ameriške trte saditi in cepiti. Kar se je ondi naučil, to je doma vporabil in zasadil svoj vinograd tako lepo s cepljenimi amerišskimi trtami, da je veselje, da bode letos imel že kaj veliko grozdja, mošta in vina. Ljudje se temu kar čudijo, ko hodijo od daleč njegov vinograd gledat. Vinorejsko društvo mu je radi tega priznalo darilo, dobil bode pa tudi od štajerskega deželnega odbora 20 rumenjakov.

(„Slovensko pevsko društvo“ na Ptui.) V seji dne 18. septembra 1891. se je ustanovil nastopni odbor: gosp. prof. Zelenik Josip, veleposestnik, predsednik; gosp. Lešnik Miha, dav. pristav, podpredsednik; gosp. Zupančič Dragotin, učitelj, tajnik; gosp. Copf Frančišek, učitelj in gosp. Sedláček Jan, posojilnični uradnik; vsi na Ptui.

(Umrli je) č. g. Jakob Mastnak, župnik na Slivnici, v 67. letu svoje starosti. Ranji je bil blag in uzoren duhovnik. Bog mu daj večni mir.

(V Trbovljah) se snuje podružnica sv. Cirila in Metoda. V resnici potrebna je ta družba v tem kraju. Bog daj obilo uspeha!

(Na Ptui) so pri volitvah v okrajni zastop narodnjaki zmagali in imajo zdaj večino, čeravno je nemškutarska manjšina zelo velika.

(Čitalnica v Šoštanji) priredi v nedeljo dne 11. oktobra o priliki otvorjenja novih čitalničnih prostorov veselico z zanimivim vspeedom. Gostje so vabljeni.

(Poročil se je) g. Svitoslav Hauptman, učitelj pri sv. Duhu na Ostrem vrhu, z gospodičino Uršulo Krambergerjevo.

Druge slovenske novice.

(Slavni slovenski domoljub) g. Jos. Gorjup, deželni poslanec na Kranjskem, odložil je svoje poslanstvo. Škoda!

(Šolska dobrotnica,) gospa Hočevarjeva v Krškem, darovala je za šolo v Škocijanu pri Turjaku 2000 gld., ker je bil njen pokojni soprog v tej župniji rojen. — Meščanski šoli v Krškem je darovala 50 gld. za šolske potrebščine. Presrečna hvala!

(Žalostno odvaženje.) Na videmski kolodvor odvažajo zdaj stroje in druge reči iz železniške tovarne Dvor pri Žužemberku, kjer je bila 100 let živahna železna obrt, a se je zdaj menda največ zaradi tega opustila, ker dolenjska železnica ne bode šla mimo teh krajev. Dovaženje k železnici je pa največ podraževalo izdelke te tovarne. Tako žalostno gledamo, ko je zadnja večja tovarna na Dolenjskem prenehala.

(Za ljubljansko žensko učiteljsiše,) ki ima le dva letnika mesto štirih, in kjer se uče od sedemnajstih predmetov le štirje ali trije v slovenskem jeziku, oglasilo se je letos za prvi tečaj 110 gojenk — in sprejetih je bilo 54. Učiteljic bode došta, ali izobražene bodo največ v nemščini. Ubogi Slovenci!

(Ljubljanski gimnaziji) imata čez 900 dijakov, a kaj slabe prostore za nje, tako, da so očitne pritožbe. V Celovci so pa sezidali za gimnazijo novo lepo poslopje in nedavno slovesno otvorili.

(Premembe pri uradnikih.) Davčni pristav g. K r a p š v Krškem je postal davčni preglednik v Ložu na Notranjskem. Čestitamo dobremu uradniku!

(V St. Jarneji) na Dolenjskem snujejo bralno društvo. Dobro! V tej lepi vasi je itak še malo narodnega duha.

(Goriško razstavo) kaj hvalijo in marljivo obiskujejo, zlasti domačini. Obiskal je to izložbo tudi nadvojvoda Ludovik, ki je potem odpotoval na Predel, kjer je bila zadnja povodenj za 200.000 gld. škode napravila.

(Na Koroškem) se pripravljajo Slovenci in konservativci na nove občinske volitve.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda v Krškem) je zborovala dne 24. septembra. Navzočni so bili domoljubi: V. Pfeifer, Knavs, Lapajne in drugi, od katerih so bili v odbor izvoljeni gg.: dr. Strbenec (predsednik), dr. Mencinger (podpredsednik), dr. Romih (tajnik in J. Črnovšek (blagajnik).

(Kmetška posojilnica ljubljanske okolice) z neomejeno zavezo (od začetka z omejeno zavezo) kaj dobro napreduje. Lani je imela 241.883 gld. dohodkov in 234.534 gld. izdatkov ter 409 družnikov. Hranilnih vlog je dobila 133.183 gld., novih posojil je dala 141.000 gld., vrnilo se je lani 124.000 gld. in čistega dobička je imela 2161 gld. Zadržnega zaklada ima 2110 gld.

(Sejmi so po Slovenskem) večjidel prepovedani, ker je med domačo živino veliko kužne bolezni.

(Zgorela) je zavarovana hišica postiljona Zorko-ta v Leskovcu in več nezavarovanih pridelkov ter neko dete, ki je nazaj v ogenj bežalo, ko je hiša že gorela.

Druge avstrijske novice.

(Presvetli cesar) je bil na Češkem, kamor se je bil podal razstavo gledat, sijajno sprejet.

(Državni zbor) se otvori zopet 10. oktobra.

(Na Tirolskem) so učiteljske in šolske razmere še po starem vravnane. Učitelji imajo kaj slabe plače. V nekem okraju je zdaj 43 služeb razpisanih, katerih dohodki znašajo poprek le 128 gld. na leto.

(V Krapini) na Hrvaškem so postavili Ljudevitu Gaju, velikemu hrvaškemu domoljubu, ki je že pred 60 leti vzbujal svoj narod, lep spomenik.

(Pri ministerskem posvetovanji) je vojni minister res večje svote za vojsko terjal, toda oba finančna ministra (naš in ogrski) sta ga potolažila, tako, da bode prihodnje leto njegov proračun le toliko večji, kolikor so se živila podražila, za kacic šest milijonov gld. To je sicer tudi nekaj!

Ogled po širokem svetu.

(„Amerikanski Slovenec“) se imenuje slovenski tednik, katerega so začeli izdajati naši bratje onkraj atlantiškega morja. Živeli!

(Ruski car) se je bil vendar peljal skozi Berlin in s tem menda potolažil razburjene duhove.

(Sv. oče papež), ki je še pri dobrem zdravju kljub svoji visoki starosti, je v sprejel 1800 francoskih romarjev, delavcev in jih lepo potolažil; v posebnem pismu na nemške škofo je grajal dvoboj.

(Prijateljstvo med Rusom in Francozom) je postalo tako veliko, da so se začeli na Ruskem učiti francoskega, na francoskem pa ruskega jezika. Nemški cesar pa je baje malo prijazno o Francoski govoril.

(Nemec in Rus) pa se menda nimata nič kaj rada. Nemški cesar je bil povabil ruskega cara, da bi ga obiskal, pa ta je to vabilo odklonil. Bati se je, da bode imelo to za evropski mir hude posledke.

D o p i s i.

Iz Celja. (Slovenske posojilnice.)* Slovenske posojilnice so naredile v teku 20. let velikanski napredek. Pred 20 leti ni bilo še razen „Obrtnega pomožnega društva v Ljubljani“ nobene posojilnice. V tem letu (1891) pa je že 47 posojilnic ustanovljenih, od katerih še vse poslujejo, mislimo, da tudi ona v Šebreljah, v tej revni gorski vasi ob goriško-kranjski meji. S ponosom gledamo

* Posneto po „Letopisu slovenskih posojilnic“, ki je ravnokar izšel.

na te naše zavode, ki se vsi brez izjeme v svojem večjem ali manjšem delokrogu trudijo, da bi ljudstvo na eni strani k varnosti vzbujale, na drugi strani pa mu pomagale s posojili za nizke obresti in na krajše obroke, ob enem pa s slovenskim uradovanjem in občevanjem pospeševale slovensko omiko in varovale čast slovenskega jezika in slovenske narodnosti.

Nekatere slovenske posojilnice so prav krepke že. V prvi vrsti se odlikuje celjska

posojilnica, ki je letos praznovala slovesno in ponosno prvo desetletnico svojega obstanka. Manjše slovenske posojilnice se sicer ne odlikujejo z velikim denarnim prometom, a kažejo na drugi strani veliko gorečnost v svojem poslovanju in hrepené zlasti po združenju z drugimi sestrami.

Celo leto je lani delovalo že blizo 40 posojilnic, ostalih 7 je začelo še le v tem letu svoje poslovanje. Od vseh slovenskih posojilnic je imelo 34 teh zavodov neomejeno, 13 pa omejeno zavezo. Vse posojilnice so šteje skoro 20.000 udov ali združnikov.

Denarnega prometa (t. j. dohodkov in izdatkov skupaj) je bilo pri vseh blizo 9 milijonov. Zadržniki imajo že blizo $\frac{1}{2}$ milijona deležev, t. j. denarja, ki je več ali manj stalno v obrt ali kupčijo vložen. Ta denar se posojuje združnikom, ki na posodo jemljejo; a to bi bilo vse premalo, ako bi neudje hranilnih vlog ne prinašali. Hranilne vloge so namreč veliko višje in so znašale skoro 4 milijone goldinarjev. Posodilo se je pa lani tudi veliko, namreč čez 4 milijone. Posojujejo pa naše posojilnice največ svojega denarja, t. j. tiste novce, katere udje ali hranilničarji prinašajo. S tujim denarjem so naše posojilnice le malo delovale, imele so komaj 50.000 tujega, t. j. izposojenega denarja. Doma imajo običajno za potrebo denar, za sprotno rabo. Vse slovenske posojilnice so imele skupaj konec lanskega leta kacic 300.000 gld. gotovine.

Čeravno delujejo posojilnice le za blagor ljudstva, vendar morajo tudi davek plačevati; zlasti, kedar že precej čistega dobička izkažejo. Ta davek je posebno velik pri tistih posojilnicah, katere tudi neudom posojujejo. Taki posojilnici ste samo na Vrhniki in v Metliki. Vse slovenske posojilnice so lani čez 5000 gld. davka plačale.

Svoje posle opravljajo odborniki slovenskih posojilnic večinoma brezplačno, le pri večjih posojilnicah imajo odborniki in uradniki plače in nagrade. Veliko stroškov pa imajo ti naši zavodi za svoje knjige, pisarnice itd. Ti upravni stroški so znašali lani 22.000 gld. Pri vsem tem so napravili precej čistega dobička, namreč 58.000 gld., največ celjska (skoro 10.000 gld.), potem mariborska (skoro 9.000 gld.), ptujška (čez 7.000 gld.)

Kar imajo posojilnice deležev in hranilnih vlog, to prav za prav ni njih pravo premoženje, kajti deleži so last združnikov, hranilne vloge pa drugih varčnih strank. Njih pravo imetje so tako imenovani združni zakladi ali rezervni fondi. Te so napravile posojilnice iz došle pristopnine in

iz nekega dela čistega dobička, ki se deva vsako leto na stran. Tako prihranjeni in pridobljeni novci so pravo, čisto imetje, na katero se vsak denarni zavod lahko najbolje opira.

Združni zakladi vseh slovenskih posojilnic znašajo že skoro eno četrtino milijona gold. Najmočnejša posojilnica je v tem obziru zopet celjska, ki ima že 41.000 gld. združnega zaklada, močni ste pa tudi ptujška in mariborska, ki imate že po 25.000 gld. združnega zaklada. Primeroma največ posojilnic je na Koroškem, namreč 12, primeroma najmanj na Primorskem. Vendar je pa na Kranjskem največ sodnijskih okrajev brez posojilnic. Želeti je, da bi slehern sodnijski okraj imel posojilnico. Na spodnjem Štajerskem so brez posojilnic n. pr. Šmarje pri Jelšah, Gornja Radgona, Laško (tu je posojilnica nemška), Kozje (tu je hranilnica, ki nemško uraduje), Brežice (tu je le nemška hranilnica), Slovenska Bistrica (tu je hranilnica menda v narodnih rokah (?) Slovenji gradec (je hranilnica).

Iz Ljutomera. (Nemčursko hujskanje.) Nemškutarji so zasejali v naš trg seme razprtije, ki se od dneva do dneva hujske razvija. Po vsej sili hočejo imeti svajo in prepir. No pa dobro, naj ga imajo. Nismo mi Slovenci začeli; zdaj, ko so ga začeli, se ga mi ne moremo več braniti, pa se tudi ne bojmo. Dolgo smo roke križem držali in tiho smo gledali nemškutarsko rovanje. Nismo hoteli verjeti, da so tako zagriznjeni sovragi nas Slovencev, od katerih imajo slednjo drobtinico svojega vsakdanjega kruheka. S svojim surovim hujskanjem so nas vzdramili. Ker imajo polne žepe „prajzovskih penez“, mislijo si že, da nas bodo na kislem zelji pojedli. S temi Judeževini groši bi nas radi pokupili kakor svinje na živinjskem sejmi. Ako je še kje kaj pravice na svetu, ne bo šlo tako lahko. Na teh tleh smo mi Slovenci doma, tukaj je naša domovina. Vsakega Slovenca je sveta dolžnost, da se postavi zoper tako nesramno nemčursko hujskanje. V naših srcih še vendar ni ugasnila ljubezen do slovenske domovine. Kaj se bomo dali od teh par nemškutarjev slepiti in za nos voditi!

Zdaj si hočejo postaviti nemškutarsko „šulvereinsko“ šolo. Nemški „šulverein“ je prajzovsko dete. Bismark mu je pri krsti kum. Največ denarne podpore dobiva iz Prajzovskega. S temi groši podpira na skrivnem različna društva, obrtnike in rokodelce samo s tem namenom, da širijo nemškutarstvo in brezverstvo med našim nepokvarjenim narodom. Celo omahljivim učiteljem ponuja in daje skrivoma darila ter jih tako podkupuje in lovi v svoje črne mreže. Po sred-

njem in zgornjem Štajerskem, po Solno-graškem, Tirolskem in po nemškem delu Koroškega je dosti nemških siromaških šol, ki bi silno potrebovale kake denarne podpore. Pa za tiste svoje lastne brate se nemški „šulverein“ nič ne briga. Tistim ne dá niti enega krajcarja. Iz tega pač lahko vsak treznomislec človek spozna, kake namene ima to društvo. Nemški „šulverein“ je lačen samo slovenske dece. Šulvereinske šole imajo nalogo, da odvrtačajo nedolžno mladino od vere in od domovinske ljubezni. Te šole so gnezda, v katerih se valijo Judeži Iškarijoti katoliške vere.

Naši nemčurji letajo od hiše do hiše, da bi več slovenske dece nalovili za svojo neversko šolo. Posebno delaven je naš poštar gospod Franc Mavrič. Kakor nemiren metulj leta okrog in popisuje godne otročiče za prihodnjo nemčursko šolo. Marsikdo bi si mislil, da se je k nam pripeljal naravnost iz Berolina, ker tako skrbi za ljubljeno prajzovsko dete. Kaj še! Ta mož je sin poštene slovenske matere, ki še zdaj živi v Prnožlavcih in ne razume niti besedice nemški. Slovenske prsi so dojile našega Frančka in slovensko besedo je znal najprej govoriti. Zdaj pa črti in sovraži vse, kar je slovenskega. Nekdaj je bilo dobro jemati in se hraniti iz slovenske skleda, nehvaležno in zelo grdo je zdaj pljuvati ravno v tisto skledo. Razjokala bi se mu mati, ako bi vedela, kaj je postalo iz njenega sina. Pa še več. Naš poštar Franc Mavrič niti popolnoma ni zmožen nemškega jezika. Ako nemški govori, pri vsaki besedi ga „pufka“ Slovenec po zatenki. Nekdo nam je pravil, da ta mož za to na vse preteze deluje za „šulvereinsko“ šolo, ker tudi on namerava vstopiti v to šolo kot šolarček, da bi se vendar enkrat naučil nebeske nemščine. Dandanes je že tako, da se mora vsak učiti, če ne preje pa pozneje. Našemu šolarčku svetujemo, naj pridno hodi v šolo, vsaki dan naj se lepo umije in skrbno počeše, da ga bo učitelj rajše imel. Moj Bog, kako se že veselimo dneva, ko bomo videli našega Frančka korakati s ponosnim po-

gledom proti šulvereinski šoli s tablico in knjigo pod pazduho. Sicer je tudi res, da je malo pozno prišel na to blaženo misel; kajti slovenski pregovor pravi: „Kar se Mavričev Franček ni naučil, tega Franc Mavrič tudi nikdar znal ne bo!“ Amen.

Vsaki oče in mati, ki še imata tröhico krščanske vere v svojem srci in ki želita svojemu detetu, kakor samemu sebi dobro, ne bota ga dala v „šulvereinsko“ šolo, in ako bi jima nemčurji obečavali tudi zlate gradove. Divja zverina brani s svojim životom drage mladiče, in krščanski oče in mati bi pa zatajila svoje dete in ga izročila za prajzovsko-židovske groše v časno in večno pogubljenje? Pomislita naj na račun, ki ga bosta morala dajati pred božjim Sodnikom. Poštenim krščanskim starišem pa kličemo: „Krščanske otroke v krščansko šolo!“

Iz Krškega. (Kako je nekdo Krčanom turnsko uro prodal). Edina turnska ura v Krškem je pred nekaj časom več mesecev stala, ker je bila pohabljena. To je bolj peklo urarja v bližnjem trgu, kakor Krčane. Pa menda ne iz sočutja do svojih kranjskih malobrižnih bratov se je za našo bolno, mirno stoječo turnsko uro zanimal, marveč radi tega, ker bi bil rad svojo uro Krčanom prodal. Ali ti so imeli veliko zaupanje še v svojo staro uro in v starega ključarja domačina, ki jo je z velikim trudom popravljaj in slednjič tudi popravil za mali denar — debelega drobiža Krčani itak nimajo. Toda našemu mojstru v sosedni deželi ni bilo to po volji. Kar po ravni poti ni mogel doseči, skušal je po krivi črti. Podkuril je nekaj lahkomišelnih mladenčev v Krškem, kjer se takih tičev ne manjka, da so lastno uro potrli — za obljubljeno nagrado, za 30 srebrnjakov Judeževih. Za „dobro“ delo je dal urar res „dobro“ plačilo. Krški fant je prinesel plačilo od njega in ga razdelil med zarotnike; toda ravno tistemu, ki je uro potrl, ni ničesar dal. Ta se je maščeval in vse povedal. Stvar je prišla pred sodnijo in bili so „dobrohotni“ urar in 3 ali 4 krški mladenčiči na več mesecev zapora obsojeni.

Za poduk in kratek čas.

Kaj so pisale „Celjske Slovenske novine“ l. 1848 in 1849.

(Dalje.)

V 15. številki piše Gurnigg nekako zoper „Slovenijo“, češ, da so v štajerskem deželnem zboru sklenili, da se štajerska ne razdeli, ker se je itak celjski okrog kot

slovenski pripoznal. Gurnik (pravilno Gornik) dokazuje, da bi bilo škoda, ako bi se bogati štajerski deželi kaj odcepilo, našteva premoženje Štajerske, ki je brojilo baje 20 milijonov, a imelo le 5 milijonov dolga. V isti številki piše Muršec (Ljutomerski) zoper dr. Šubica v precej hrvatskem narečju, ker

je napadal, kakor smo Apihu že omenili, samski stan duhovnikov in samostane. Urednik pa je dodal liberaluško opazko: „Alj ravno slovenski narod bi moral nar dalje v tem ječati?“

V 16. šte. razpravlja Lipovšek: 1) da bi se duhovnom ne odvezela oskrb črez šole, 2) da bi se samoteji (kloštri) ne razpustili in 3) da bi si ne osvojila država duhovskega (cerkvenega) premoženja. V tej šte. je članek: Kaj dela nemški jezik v slovenskih kancelijah? V tem broju je poročilo o novi ustaji na Dunaji, ko so bili umorili ministra Latura.

V 17. šte. sta dva razglasa cesarja Ferdinanda na ljudstvo, da se pomiri. Britko toži ta, da je Dunaj postal poln morije in požiganja, in da je vojaški minister dokončal življenje „skuz roko kervoželjnih trum.“ Tukaj beremo iz Celja naznanilo, kako je v oktobru došel nekdo iz Gradca, ki je vabil ljudi, da bi šli upornim Dunajčanom na pomoč, a samo dva sta šla na limanice, dobila 28 gld. podpore, a se je samo eden na pot podal, pa še ta je došel le do Dunajkega novega mesta, pa se vrnil.

V 18. šte. je zopet cesarski razglas od 15. oktobra iz Olomovca, v katerem se ljudstvo tolaži, da bode že dobilo obljubljeno rešitev tlake, desetine itd.

V tej in prejšnji šte. se opisuje punt na Dunaji in vojevanje upornih Madjarov zoper Avstrijo, katere sta krotila Windischgrätz in Jelačić. Tu beremo tudi novico, da se je bilo v Ljubljani ustanovilo „slovensko društvo“ v omikanje slovenskega jezika in brambo ustavnega avstrijskega cesarstva. „Celjske novine“ so prinašale tudi pesmice; v tem broju beremo pesmico iz peresa Fanny Hausmann, ki je tudi l. 1849. še sodelovala. Pesmica ima naslov „Vojaka Izhod“. Pesem se začinja:

„Srčno odide
Od doma Slovenec.“

4. kitica pa slove:

„Slovenec je brez straha
Še nič ne boji,
Za Cara veselo
Življenje pusti.“

V 19. šte. pozivlja družba „Slovenija“ v Gradci volilce spodnjega Štajera, naj pozovejo svoje državne poslance, da zapusté Dunaj, ker se je ondi „prekucija izvalila, da je moral cesar iz grada svojih očetov, iz glavnega mesta naše države pobegniti.“

Slovenščina se do l. 1848 menda ni učila na celjski gimnaziji, kajti urednik naznanja, da je od 23. avg. od ministerstva postavljen za začasnega učitelja slovenščine, ki se je z novim šolskim letom (4. listopada)

začela po dvakrat na teden za neslovence, enkrat na teden za Slovence učiti.

V 20. šte. se je oglašil učitelj Tomšič (v Trebnjem na Kr., oče znanih šolnikov, ljubljanskega in zagrebškega) s pesmijo „Pesem od narodne straže“. Bil je že oče plodovit pisatelj. V tej številki se hvali dobro vino od l. 1848.

V 21. šte. se pohvali (priobčeno je namreč pismo) od strani feldcajgmajstra Nugenta narodna straža celjska, kateri se nakaže 224 pušk. V tej številki se hudo rešetarijo slovensko-štajerski državni poslanci (Dr. Smrekar, voljen v Sevnici), Gajer (voljen na Mirni) in Zupanc (voljen v Celji). Prvemu se očita, da je govoril za zvezo z Madjari, in da je nemškutar, drugemu, da na Dunaji besede ne zine, da je le „srednji, urni kmet, dober lončar“, ki torej nikakor ni za poslanca.

V nedeljo 12. dan 1848 se je, pravijo „C. Novice“ v tej številki, slišal prvi slovenski glas v našem gledišči. Zapeli ste se dve slovenski pesmi: „Zakonski prepri“ in „Moje želje“. Vse je hvalilo domače petje — nekemu gospodu so se solze vpile. Vodil je besedo tiskar Jeretin, pomagal pa Kajndelstorfer, predstojnik ubožnega društva.

O šolstvu beremo, da je na gimnaziji Grašič učil verouk v nemškem in slovenskem jeziku, laški jezik Šafenhauer, francoski jezik Šuler, Hribar telovadbo. Ravnatelj je bil Hartuid Dorfman (menda iz benediktinskega reda). V nemški šoli (normalki) vpeljalo se je tudi slovensko berilo „Blaže in Nežica“, isto tudi v dekliški šoli. Verstvo se je že pod bivšim vodjo Vodušekom (l. 1848. je bil že opat) učilo v obeh jezikih.

V 22. šte. je poziv dež. glavarja grofa Atemsa, štajerskim prebivalcem, naj mir, red in zvestobo ohranijo presvetlemu cesarju.

V 23. šte. je dopis iz Kromeriža, kamor je bil cesar državni zbor radi nemirov na Dunaji prestavil. V tej številki se zopet uradniki pozivljajo, naj se slovenski učijo.

V 24. šte. od 6. grudna je že naznanilo, da je cesar Ferdinand odstopil in vlado izročil našemu cesarju, z vsklikom:

Živili Cesar Franc Jožef I!
Živila vstavna Avstrija!

V tej šte. spodbuja urednika v zadoščenje neki Rotar, naj le piše zoper „mračnike“ (Finsterlinge).

V 25. šte. poslanec Matija Suppanc iz Kromeriža zagovarja svoje postopanje kot državni poslanec. Pripoveduje se, da so dijaki v cerkvi že slovenski namesto latinski peli.

V slednji (26) številki dokazuje „c. kr. uradnik“ J. Krajnc, kakošna škoda je za

štajerske Slovence, ako z Nemci združeni ostanejo, da bode le nemški Gradec in Nemci dobiček imeli. „Če se pa zdaj od Nemcev ločimo“ — prav — „potegnemo naš del denarov seboj, namreč čez 6 milijonov rajniš srebra.“ V tej številki je poročilo, da Madjari tudi novega cesarja nočejo priznati, in da sta Vindišgrätz in Jelačić Dunaj zapustila ter šla na Madjare. V Rimu je brezpostavnost; sv. oče papež so v mestu Gajeti pri napolitanskem kralju.

Vesele novice prinašajo „Celske novine“ 13. sept., da bode 16. kimovca došel sam cesar v Celje, in da se bode ta dan igrala v celjskem gledišči prva slovenska igra; en dan prej, 12. sept. so imeli Celjani srečo, da se je sam Radecki peljal skozi Celje in vstavil na kolodvoru, kjer je bil junaški maršal lepo sprejet.

Dne 16. kimovca se je bila slovesno otvorila železnica iz Celja do Ljubljane v navzočnosti samega cesarja Franca Jožefa in nadvojvode Albrehta in na večer istega dne — pišejo naše novine — smo imeli v gledišči slovensko igro „Županova Micika“ se je prvič v Celji igrala. Občinstva je

bilo vse polno, ne samo rodoljubov, ampak tudi drugih. Pred igro se je slovenski pela cesarska pesem. Celu besedo osnoval je tiskar Jeretin.

Toliko zanimivega se je takrat godilo, da je bilo res vredno časopise pisati in brati O dogodkih l. 1849. in o načinu pripovedovanja, bilo bi vredno kar celo knjigo napisati. Ali skromni prostor „Domovine“ nam ne pripušča, da bi več povedali. Če to še omenim, da l. 1848. popravitci imenujejo „pomlad narodov“ in tudi za Slovence je bila to res prava „pomlad“, ker smo se k novemu življenju zbudili. L. 1849. je pa že bolj vroče postajalo — kakor za vročino kmalu jesen pride — tako je bilo tudi s „Celskimi novinami“ — urednik se je ohladil — ali se je pa bal, da bi ga mrzel curek ne oblihl. Začela je namreč druga sapa — ostra sapa z Dunaja pihati. Svobode ni bilo več tiste — in odložili so uredniki kar od kraja pero. Kdor je hotel pisati o politiki, moral je kavcijo položiti. Za denar pa je šlo že takrat tesno — kakor dandanes še.

(Dalje prihodnjič.)

Razne stvari.

(Gospodarski opravki v oktobru.) Vinoreja: Trga se kar od kraja, le z boljšimi vrstami, z riglecom in tramincem se čaka. Kletarstvo: Rudeče (črno) grozdje naj vre v kadeh, vendar je paziti, da ne postane cikasto. Belo grozdje se pa takoj stisne in mošt dene v sode, ki imajo vrelnice; vendar je pri dišečem belem grozdju tudi dobro, da ostane en dan mošt na luščinah. V kletih, kjer vre mošt, je treba radi nabiranja ogljenčeve kisline previdnosti. Kedar je prvo vrenje končano, morajo se sode dopolniti. Poljedelstvo: Prične se delo za prihodnje leto. Konča se setev ozimine; polje se preorje, voda se na travnik napeljava; mahoviti travniki se prebranjajo in s pepelom ali apnom potresejo. Spravijo se zadnji pridelki, repa, zelje domov. Sadjereja: Peške se sejejo; drevje se presaja. Vrtnarstvo: Zimska solata se sadi, konec meseca tudi beluš (špargelj). Korenje, peteršilj in hren se spravljva v kleti.

(Redek slučaj.) Na Goriškem je župnik bil 54 let v eni in isti župniji. Prvega je tu krstil svojega sedanjega cerkovnika, ki je star torej že 54 let.

(Zakonska dvojica na biciklih.) Iz Pariza do Dunaja pripeljala sta se na biciklih gospod in gospa Buchgraber ter sta potrebovala za ta pot 11 dni. Spremljal ju

je ves čas njih mali psiček in so vsi trije čili in zdravi dospeli 11. dan po odhodu iz Pariza na Dunaj.

Smešnice.

(Kako si je muhast dijak pomagal.)

Len dijak, ki ni ničesa bral in ničesa premišljeval, dobi z drugimi tovariši vred šolsko nalogo: „Nasledki lenobe“, katero je bilo treba v eni uri izgotoviti. Djak premišluje in premišluje, pa ne more niti enega stavka. Zamišljen pogleduje konec ure prazen popir, kar mu šine v glavo čisto naravna misel, katero kraj popirja zapiše, namreč: „To so nasledki lenobe.“

(Dolgčas v Njujorku.) Gospod, ki se je povrnil iz Amerike, bil je vprašan, ali je kaj kratkočasnega družabnega življenja v Njujorku. „Kaj še,“ odvrne gospod, ki je rad karte metal, „še treh gospodov ni mogoče dobiti, da bi človek z njimi tarok igral.“

(Težko pismo.) Poštni uradnik: Pismo je pretežko, vi morate še jedno marko prilepiti.

Kmetica: Ja, potem bode še težje!“

(Prava vrednost.) Skopuh pade v vodo in podari svojemu rešitelju 30 kr. Vsi okoli stoječi ljudje se hudujejo njegovi skoposti. Nekdo pa reče: „On gotovo najbolje ve, koliko je vreden.“

Listnica: Ako se nov naročnik oglasi in želi naročnino le do konca tega leta plačati, zadostuje 30 kr. naročnine vposlati. — Dopisi nam došli prekasno.

Na prodaj

je iz proste roke na potoku pri **Blanci** blizu Rajhenburga, 5 minut od glavne ceste **mlin** na 2 tečaja, s stopami, zraven 2 orali **zemljišča**, **sadni vrt**, **nova hiša** z opeko krita, s 3 sobami, kozolec, živinski in svinjski hlev — vse v dobrem stanu. Prilичna cena 2000 gld. Več se izve pri Marjeti Navotnik na Blanci ali pri Fr. Radaja v Stari vasi pri Vidmu.

Posnetek.

Razglas.

S šolskim letom 1891/92 oddalo se bode **6 ustanov po 300 gld.** na leto medicinarjem pristojnim na Štajersko.

Natančneje pojasnilo glej v 9. številki tega lista. (22—1)

Gradec, 20. avgusta 1891.

Deželni odbor štajerski.

Kupiti želi

ali v najem vzeti za več let naroden trgovec v kakem večjem kraju hišo za ceno od 600 do 1200 gld. Hiša mora biti blizu farne cerkve in pripravna za trgovino. Ponudbe iz takih krajev, koder še nimajo trgovca, pošljejo naj se do 30. kimovca uredništvu „Domo-vine“ pod šifro: „Trgovec“. (24—1)

Vino na prodaj!

Dobra vina lastnega pridelka 1. 1890. iz gorice Kisle vode so na prodaj po 18 do 20 kr. liter. Več pove

(19) 1—1)

Jakob Drofenik,
posestnik Sv. Jurij ob južni
železnici.

Vizitnice

jako elegantne priporočila po nizki ceni

Društvena tiskarna D. Hribar v Celji.

Kuverte in pismen popir
priporočila D. Hribarjeva tiskarna v Celji.

Josip Hočevar,

krojaški mojster

Celje, Graška ulica št. 14

Priporočila velečastiti duhovščini in sl. občinstvu svojo veliko zalogo storjenih oblek za gospode in dečke po najnovejšem kroju in nizkih cenah. — Velik izbor sukna iz vnanjih, kakor tudi domačih svetovno priznanih tvrdk in fabrik. — Vsako naročilo se izvrši na željo v treh dneh ter se zagotavlja trajna in solidna postrožba. (20) 1—6)

Zaloga specerijskega blaga

Milan Hočevar

Celje, Graška cesta, 3

Velika zaloga vsakovrstne kave, sladkorja, čokolade, kakao, riža, finega olja, vinskega kisa, raznovrstnega čaja, pravega ruma, slivovke sremske, kranjskega brinovca, kognac, vinskega žganja, najboljša štajerska in avstrijska vina v butilkah, malaga, madeira, sheri in raznega šampanjca, svinjske masti, masla, švicarskega in parmazanskega sira, ogrskih salam, sardel, sardin, makaron, južnega sadja, sliv, lešnikov, najboljša moke, vsakovrstnih popolnoma zanesljivih semen i. t. d., i. t. d., i. t. d.

Raznovrstne mineralne vode.

Zagotavljam zanesljivo in najcenejšo postrežbo v kljub vsaki konkurenci.